

Fleire flyr frå Sørstokken

STORD: I 2009 var 22.732 passasjerar innom Stord Lufthamn Sørstokken. Det er 9719 fleire enn året før, og dermed har passasjeretalet auka med kring 75 prosent i løpet av eitt år. Dei fleste passasjerane har reist med rutefly til eller frå Oslo, skriv sunnhordland.no.

Kjelkeførar redda av hjelm

HORNINDAL: Ein ung mann frå Hornindal vart i går skriven ut frå Førde sentralsjukehus etter å ha vore involvert ei akeulukke natt til søndag. Kjelkeføraren skal ha køyrd inn i både ein murkant og treft ein personbil. – Sikkerheitsutstyr som hjelm og ryggskinne har nok redda han, seier lensmann Inger Linn Lanes til fjordingen.no.

Politi skjøt 49-åring

TROMSØ: Politiet skjøt en mann som skal ha truet to beboere med øks og kniv i en sosialbolig i Tromsø. Mannen ble truffet i låret og sendt til sykehus. – Politiet rykket ut etter melding om bråk. Gjennom vinduet så de at mannen truet to andre personer med øks og kniv, sier stasjonssjef Kurt Pettersen ved Tromsø politistasjon. NTB

Forbereder tur til Merkur

LITE UTFORSKET: Merkur er den av planetene vi vet minst om. Det kan forandre seg, med hjelp fra bergensk romfartsteknologi.

FOTO: NASA

I 2014 skal to romsonder skytes ut til hemmelighetsfulle Merkur. Med hjelp fra forskere i Bergen.

MARGUNN REE MICHELSEN
RUNE BERENTSEN (foto)
margunn.michelsen@bt.no

– En romsonde til Merkur blir utsatt for en enorm stråling fra solen og ekstreme vibrasjoner under oppskyting. Det er primært disse tingene vi skal teste ut, forteller prosjektleder Bjarte G.B. Solheim i selskapet Prototech AS, som er en del av forskningskonsernet Christian Michelsen Research (CMR).

Seks år ferd

Foreløpig er arbeidsgruppen av forskere, utviklere og ingeniører i designfasen av prosjektet, men allerede til sommeren skal simuleringseenhetene være klare til levering. I alt 87 enheter skal Prototech levere til det italienske

fakta

- Merkur er den minste – og minst utforskede – av planetene i solsystemet.
- Den planeten som ligg nærmest solen, ca. 57.909.176 km unna.
- Har ingen måner.
- Overflaten minner mye om månen, med store krater og havliknende sletter.
- Til tross i høy temperatur på dagtid, tyder observasjoner på at det kan være is på Merkur, i de dypeste kratrene der solen aldri skinner.

ske firmaet Thales Alenia Space.

Romfartsprosjektet har fått navnet BepiColombo. Ferden til Merkur skal ta seks år. Planen er at de to romsondene som sendes ut, skal gå i hver sin bane rundt Merkur og samle inn informasjon om den nokså ukjente planeten. Strålingen på Merkur, som er den planeten i solsystemet som ligger nærmest solen, er om lag ti ganger mer intens enn ved jorden, og det er snakk om ekstreme temperaturer på opp mot 350 grader Celsius.

Første gang Merkur ble utforsket var i 1974. Da ble rundt 45 prosent av planeten til dels kartlagt. NASA-romsonden MESSENGER er for tiden underveis til planeten, og skal etter planen gå i bane rundt den fra mars 2011. BepiColombo blir det tredje og mest omfattende romfartsprosjektet til Merkur.

Tester Einstein

Bak BepiColombo står det europeiske romfartssamarbeidet ESA

EKSTREME PÅKJENNINGER: – En av utfordringene er at utstyret skal tåle ekstreme påkjenninger, sier teknisk ansvarlig Geir Omdal, her sammen med prosjektleder Bjarte G.B. Solheim (t.h.) i Prototech AS.

og den japanske romfartsorganisasjonen JAXA.

Både Merkurs overflate og indre sammensetning skal utforskes, det samme skal magnetfeltet rundt planeten. Ifølge Johannes Benkhoff, prosjektforsker i ESA, skal også Einsteins relativitetsteori testes.

– En av de store utfordringene er ha materialer og utstyr som tåler den store nedbremsingen som må til når romsonden skal ut av solens gravitasjonsfelt og inn i banene rundt Merkur. Forholdene er ekstreme, forteller Geir Omdal, teknisk ansvarlig for simuleringmodulene.

– Ingen trenger å sove ute i Bergen

Ingen skal ufrivillig være nødt til å bo ute i Bergen i minus ti grader. Det er meldingen fra helsebyråd Christine B. Meyer.

INGVILD RUGLAND
ingvild.rugland@bt.no

– Vi har kapasitet for akuttovernattinger, og det er ingen som trenger å risikere å fryse i hjel i denne kulden, sier byråd Christine Meyer.

Bergen kommune har 16 plasser reservert for akutte overnat-

tinger, og det har faktisk vært ledig kapasitet i julen. Kommunen har også avtale med 3–4 hospits for å gi midlertidige botilbud, men prøver å konsentrere seg om å skaffe permanente tilbud til dem som trenger det.

– Vi har fortsatt et stykke igjen på dette, men vi føler oss trygg på at det er tilstrekkelig kapasitet på midlertidige og akutte tilbud, sier Meyer.

I en reportasje i gårsdagens BT, ble hverdagen og -natten for en

gruppe uteliggere skildret. Noen av disse bor ute av egen fri vilje. Svenske Sven Tommy Renholm har kommunal bolig i Åsane, som han tidvis ikke oppholder seg i.

– Noen velger selv å bo ute. Jeg vil presisere at det ikke er mangel på akuttovernatting, dersom alternativet er å sove under en trapp, opplyser helsebyråden.

Hvor mange som velger å sove ute, finnes ingen oversikt over. Men det er trolig

snakk om en ørliten gruppe.

– Hva er det som gjør at noen velger å sove ute, selv om det er iskaldt?

– Det er vanskelig å plassere alle i en kategori. De jeg har snakket med, har gjerne både rus- og psykiatriproblemer, og mange fungerer ikke godt sammen med andre, sier Meyer.

Mens det i julen har vært ledig kapasitet, forteller rådgiver Anne Turid Nygård at det før jul var helt sprengt kapasitet. Da ble

flere av byens hoteller benyttet for å gi folk tak over hodet.

– Behovet for midlertidige løsninger har gått gradvis ned, og mye ned siden 2002. Svingningene kan være tilfeldige, for eksempel et resultat av press i boligmarkedet. Men vi må strekke oss langt for å gi folk et tilbud, vi har ikke lov til noe annet, sier Anne Turid Nygård.